

પ્રકાશક :

ધનરાજ પાસીરામ કેડારી.
શ્રી લા ગ્રી પુસ્તક બંદાર
ગાંધી - નં, પુલ પાસે,
અમદા ૧૮-૧.

પ્રથમ જાણીતી : ૧૯૭૫

કિંમત : એ રૂપિયા

મુદ્રક :

માનવ રાજ્યના કાર્યાલય
એ-૭, જે. ટી. એસ્ટેટ
કુવેન્સ રોડ,
અમદાવાદ-૨

પ્રાસંગિક

જુદા જુલઈના વર્ષમાન સેવાનકવાસી જૈન સંપાને ઉનઠાં ઇએક ઘોમાસાનેા હાલ આપી હોવાનું બહુ જતાં જતાં આમમધીમી મદામ્નાથી હીઠાવતીબાઈ મદામતી ૬૧-૩૮૫' અદી' તા. -૩મી. એઆમથી' શુકતાબાઈસાખીધો આવામમન રાહ થયું. પછી એમનાથી દીક્ષાવૃદ્ધમાથી સરસસ્વભાવી -મકતલુદયા મંજુસાબાઈ સાંધી પલ્લુ આગ્યાં અને તા. ૨૬-૧-૭૪ના રોજ હીઠાવતીબાઈ સેવામી પધાર્યા. તેઓ ઉઠે પલ્લુ દિવસ રહ્યાં હતાં તે વખતે પૂરા બે દિવસ સાંધો ૬૧-૩૪ અદી' ઉપ-રિધત હતાં જેથી પલ્લુ' મનિદયમય હાનુ' હતું. આ શુભ પ્રસંગનેા હાલ લઈ (વિશ્વેશ સદય માધ્યમિક સંધના જાહેર નિમંત્રણને માન આપી) આખાથી જુલઈના રથા. જે સંપા અને જેનેતરી મળી લમકમ બે એક હજારનેા માનવમદેઃમલ્લ ના દિવસેા દરમિયાન ઉભારાયેા હનેા. જેાથી હોરાવવાથી માંડીને સાંધીએા તથા જૈનર ધોતી પામ્યાં કે.દી. હાઈસ્કૂલ, હરજીવન વિજ્ઞાનશુ દ્રેસ્ટ

અને મામનાં અગાધરૂઢ જાન જોનેતર (ગૂઝરાતી મહારાષ્ટ્રી) સૌએ ને અપૂર્વ સેવા બજાવી તે ખાસ મહાવીરનગર-આંતરરાષ્ટ્રીય કેંદ્રને આંતરે એક ઐતિહાસિક અને ઉચ્ચબિખાત ભાગ્ય પ્રસંગ ઊભાવાઈ ગયો. ન્યાયે મીરાંબહેન, મલ્લિકાર્જુન, કેંદ્રના કાપકતાં વગેરે સૌનો પલ્લુ આગ તુડે. ઉપર નોંધ-પાત્ર પ્રભાવ પડેલો જણાયો.

એ જ સુભાગ્યે કલકત્તાથી મુલાવક વીરચંદ-ભાઈની પુસ્તકની મામણીનો પણ તેમનાં સન્માર પક્ષનાં છુપુથી મહાસતી લીલાબાઈ સ્વામીના પણ છાદે આવેલો કે નિઃકળેનો અંતરે સાંભળવાથી કુપડી આ બેટું પુસ્તક આપ તૈયાર કરાવી આપો." અને થયું : "સુભાગ્યે મી વીરચંદભાઈ હજારો રાહને આપું અનાપાડે આ જ રાણે સુભાગ્ય મહાર આપું. તેમાં ખરીબર પુરતને જોઈ મહાન સંજોગ છે!"

તે રીતે આ પુસ્તક તૈયાર પણ થયું. અને તે સાંચી જ લીલાવતીબાઈ વગેરેને સ્વિચા મોકલ્યા, તેમજે ને સુધારાવધારા તખી મોકલ્યા, તે અંગે

કેદહું'ક માન્ય રખાયું' અને જે માન્ય ન રખાય,
તેકું હહું' તે અંગે ખુલાસો પણ લખી મોકલાયો.

તેવામાં અહીં તા ૮ થી ૧૦ 'મે' ના બાલ નહ-
કાંકા પ્રયાગ કાયંકર સાબિર હતો. તે નિમિત્તે
શ્રી દુર્બેરાય માદલિયા આવેલા, તેમને આ પુસ્તક
મળ્યું' અને 'આદહું' જે લખાયું' છે તેા સાથે
સાથે 'નિશ્ચયનય'ના દષ્ટિએ પણ થાકુ ઉમેરાઈ
લખ્ય તેા દિગંબર-ખેતાંબર-સ્થાનકવાસી અને
તેરાપંથી એમ ચારેય જેન ફિરકાએા ખાટે આ
'ધિરંદ્રય વરહું' બનયો. એ સૂચન પછી 'બીએ
બામ' લખી આ પુસ્તક લગભગ રોકું બનાવ્યું
છે. જેકે આવક વીરથ'દલાઈ તથા સાંધી આ લીલા
વલીબાઈ સ્વામીની ઇચ્છા આ પુસ્તક ફેંકું
અને સરળ થાય કે જેથી મૂલ્ય વખતે પણ
સાંભળાને 'મનન' સારી પેઠે થાય,' તેવી હતી.
'સૌને આ ન હીક હવે રહેશે, તે રીતે આ પુસ્તક
તૈયાર થયું' મળ્યાય. કાઈથી બહુવંતરાય ખંડેરિયા
પૂનાવાળાએ આ પુસ્તકના બન્ને બામનું હાથ-
લખાણ કરીથી તૈયાર કર્યું' છે. તે પહેલાં બહેન

બાગ પહેલો

(છાંદો ૭૬)

તુ આવી પડે અચાનક કી જાંતમુંદૂતી' ધડી,
'ચે'જાં જિનડેવ ! સુખહરધે તારીસ્મૃતિ લાપતી;
જાણે અજમાર તરવ, મુજને સદ્બોધ સ બોધતું
'હુ' પુરેતક આ ધજે મૃતસમે, 'અમૃતબોજા' સમું.

(અનુક્રુ ૫ ૭૬)

તુકુખ—મહાકુખ, કેમકે કમ'બ'ધ છે
જેનાથી ભવના ફેરા, આપ્તમાને ફેરવા પડે. (૧)

અનિવાર્ય' દસા એ છે. (ત્રી) ત્યાં શી પરિ-
વેદના ?' એ ખીલાવાડુય સાચું જ છે, તેા દુ.ખ
લગાડતું આખરે નિરધ'ક છે છતાં તે કેમ થાય
છે ? તેનેા યોદ્ધા વિચાર કરીએ :—

૨

આજ'દાન'દીને શુષ્ક દીત-વ્યવન આત્મતા
રામ ને દ્રેષ અજ્ઞાને ઊગ્રક' વર્ત'તી સરા. (૧)

સાદઅજ્ઞાનથી ન-મ-મૂલુ એ કરવાં પડે.
સાદ અજ્ઞાનથી મુજિ-મારે તો મપતું પડે. (૨)

મંગલુદુઃખનુ મૂળ કારણ

મૂલુના મહાદુઃખનુ' મૂળ કારણ તો એ છેએ
છે કે, જે હવને એટલી ખાતરી નથી કે 'આને
જે સિધતિ છે, તેના વસ્તાં મૂલુપછી આના કરતાં
ખરાબ સિધતિ તો થવાની જ નથી. ક'ઈક ને ક'ઈક
સારી સિધતિ જ થવાની છે.' આદર્શી ખાતરી
હોય તો જેમ હજુ' થપેલાં કપડાંને ઊઠી
માનવી; નતું વસ્ત્ર પહેરવા હચે છે, તેમ નવી
નિ'દગી જ પસંદ કરે ! અલગત નૂતની ધીમ
પરની મમતા પણ માનવીને ચક્રી રાખે ખરી.

જાતારી રીધું. આસજિ થી જ પન પાપ તે પળ સ્વા
ભાવિઃ છે અને કર્મ જનને કારણે સંસારમાં
ભ્રમરું પડે તે પળ તેટલું જ સ્વાભાવિક છે. દરમાં
મરણદુઃખનું પળ મૂળ કારણ એક માત્ર આસજિ
છે. આસજિ દોષ ત્યાં અજ્ઞાન અને મિદ્ધ દોષ જ
અને તેમ તેમ આસજિ વધતી જાય, તેમ તેમ
જે સિધ્ધિ અત્યારે છે, તે કરતાં વધુ સારી સિધ્ધિ
મરણ પછી પરલોકમાં મળશે, એવી ખાતરી સ્થિ
રીતે પાપી અને તો બીજાં જ્યાં દુઃખો કરતાં
મૃત્યુનું દુઃખ વધુ સારું તે રેખીતું છે. વળી
સુવીરની જે કાંઈ સજિએ, તે પળ આવી
નિરાસામાં દીલી થઈ જાય એટલે સજિએને
દહાવવી અને નિરાસાને ખર્ચેલી નાંખવી એટલું
જે માનવરોઢ મળ્યા પછી થઈ શકે તો જાણે
જાન છતી મયા! ધીમદ્ કહે છે :

‘જે જે કારણ જાપનાં, તેહ જાપનો પંથ;

તે કારણ ઉત્કન્નતા, મિદ્ધાપંથ—અવજાત,
રાગદ્વેષ અજ્ઞાન એ, મુખ્ય કર્મની યંથ;

પાપ નિવૃત્તિ એટલી તે જ મિદ્ધાનો પંથ’

જાતાવીરીયુ', આસજિયી જ'ધન યાય તે પજુ રવા
 જાવિઃ છે અને કર્મજ'ધનને કારણે સંસારચક્રમાં
 ભ્રમણુ' પડે તે પજુ તેટલુ' જ રવાજાવિક છે. દ કર્માં
 મરણુદુઃખનુ' પજુ મુજ કારણ એક માત્ર આસજિ
 છે. આસજિ હોય ત્યાં અજ્ઞાન અને મોહ હોય જ
 અને તેમ તેમ આસજિ પધતી જાય, તેમ તેમ
 જે રિધતિ અત્યારે છે, તે કરતાં વધુ સારી રિધતિ
 મરણુ પછી પરલોકમાં મળશે, એવી ખાતરી હી
 રીતે યાય ! અને તેા જીવત' જધાં દુખોઃ કરતાં
 મૃત્યુનુ' દુખ વધુ સાથે તે રેખીયુ' છે. વળી
 સુરીશની જે કાંઈ શક્તિઓ છે, તે પજુ આવી
 નિશાણમાં દીક્ષી થઈ જાય એટલે શક્તિઓને
 દહાવવી અને નિશાણને ખાંભેરી નાંખવી એટલુ'
 જે માનવરેહ મહ્યા પછી થઈ શકે તેા જાણે
 જમ હતી મયા ! શ્રીમદ્ કહે છે :

‘જે જે કારણ જ'ધતાં, તેહ જ'ધનો પ'થા

તે કારણ ઉદક-દસા, મોક્ષપ'થ—જાવઅ'ત.

રામદેવ અજ્ઞાન એ, મુખ્ય કર્મની અ'થ,

યાય નિરુત્તિ જેહથી તે જ મોક્ષનો પ'થ'

સમિત થઈ જાતી રીયંતુ' એક જિન્દગી બોલી
રીતે જમડે, તે મરણ જ છે. અને એ એમાં પ્રશ્નો
બને વચ્ચે તે બધી જાય, તે એ જીવન જ છે.

૩૫

જીવન-નિર્દોષી એમાં વાપરો જીવનમાં તે... (૪)
જિંદગી અને જીવન

જાદી' જિંદગી અને જીવન વચ્ચેનો ફેર સમજી
શેવા જેવો છે. આપુખનો સંબંધ જિંદગી સાથે
છે. પણ જીવનનો સંબંધ સીધો ચિંતન માથે છે.
'વીધ'ને જુમળાવતું નહીં' એનો અર્થ જ એ
છે કે 'વીધ'સંબંધનો મુખ્ય ઉપધાન ચિંતનની
અથવા આત્માની ઓળખાણ માટે થઈ શકે છે.
આત્માની ઓળખાણ માટે જિંદગી જિવાય તે એ
ચાલે જીવન બની જાય છે. બહેન પત્ની જ વાપીવા,
મોતવા, કાંઈક-મોતવા અને સૂવા જેવું કિયાઓ
સીધી થતી હોય! એની ચિંતા ન-હી. પહેલાં
જેન પરિભાષા પ્રમાણે જે કમીના જાર વ (એટલે
કે આવાગમન) ખી હોય તે પણ સંવન અને કમી
કમી જિંદગી કિયા બની જાય છે. આવાગમન

મહે ! આત્મજારી ! આત્મજારી ! શીખ એને બિલકો,
સર્વાત્મમાં મમદંદિ યો, આ વચનને દુરથી લખે

૬

સમ્યક્જ્ઞાન થશે ભેધી, આખરેઃ કર્મ-અંતતા,
પામશે 'ન/ન' પદો' છે, તેથી તેની જગત્તથતા. (૫)
અતેય પાંચમે આરે, એ ચતુર્વિંશ સંધ છે,
તા'પ' એક' આમેકુ', તીથ' કર નિનેશર. ૭

સમકિતનો મહિમા

મમ્યક્ત્વ અથવા સમકિતનો આથી જ તેન-
પદોમાં ડેર ડેર મહિમા છે. 'બોધિ-બીજ' દ્વારુ'
'બોધિ-બીજ' દ્વારુ' એ જ એ નિનેશરૂપી
પરમાત્મા પાસે થાય છે. 'બોધિ-બીજ' રૂપી બોધીસ
જનવરૂપી જાત'નમાં એને ઉત્તમ કહીને આરોબ્ય-
મય અને ઉત્તમ સુમાધિમય 'બોધિવાસ
આપો' એ જ માગળી કરવામાં આવી છે. અલે
આ પાંચમા આરોને ૫ થમકાળે દર્શાવેલ સમકિત

શબ સાધન રૂલા.' સત્સંગ પ્રભુરૂપા વિના મળે
 નહીં અને સત્સંગ મર્યાદા વિના વિવેકરાજિ
 બધે નહીં. આમ જ્ઞાન'દમ'મત્તુ મૂલ, બધી
 સાધનાઓથી રૂલ અને બધાં યુગ્યેત્તી સિધ્ધિ
 સત્સંગમાં જ સમાધેશી છે.

૬૬

સદ્ગુરુને પ્રતાપે જ, જ્ઞાતુ' ચિંતન થાય તે,
 પશંદ ન કરું શાને ? સત્સંગ આ કુચે રૂડો. (૬)

સત્સંગનો પ્રતાપ

શ્રીમદ્ શબ્દ'દ તે ત્યાં લગી કહે છે કે 'જેમ
 ખાદીનો દમરો દલરો વધ' લગી, એમ ને એમ
 વધે. જો તેમાંથી કંઈ થડો જનતો નથી. પડો
 તે કુ'ભારનો પાત્ર મળે તે જ બની શકે છે. તેમ
 સદ્ભાગ્યે હવ માનમાં આઠ કુચક મરેશો તે ગાંઠ
 એવાં કર્મોનો સંગી હવ હોય તે પલ્લ એ (આઠ
 પ્રેશ) તે બધાં કર્મોથી નિર્બંધ રહે જ છે, તે
 ફ્રામ છે તે જ સત્તાનુ'મદાનિમિત્ત મળતાં કર્મ,

સૂરા માનવીએ! પણ ખમ'સૂરાજની સહે છે, તે
આપણે કેમ ખમ'સૂરા ન થઈ શકીએ ? હા, નમ્રતા
અને નિખાલસતા હોવી જોઈએ ! ધીમદ ઠહે ॥
તેમ અભિમાન અને સ્વચ્છંદ તેા છુટી ભવાં ન
જોઈએ ! કેદહીંજવાર અભિમાન અને સ્વચ્છંદ
જેવા પાપાના માદ શોભે પણ સત્સંમતુ' અમૃત
મળવાથી અવશ્ય દૂર થઈ જાય છે.

તકેાં બુદ્ધિ-સમાપાને, ન બુદ્ધિઅમળાથ' હેઠ
અમલકારેન મહા હેઠ, ચારિત્ર્યાયે' ન તે હજે. (૧૦)

શમ, સંયમ, વૈરાગ્ય, આસ્થા ને અનુકંપતા,
શાંત, કાંક્ષા, વિચિકિત્સા, ન ક્રિયાજનકવર્જિતા. (૧૧)

અનિચારોની આસોગ્યતા મારે

અમકિત પ્રગટ ન થયું હોય અને પ્રગટ થયા

દેઃ ફવાને જેન કિંવા
 તેઃ જેનેતર બઠે ઇત્રા,
 પાખી પખાદરી મિલ
 બાધાન્યતર સાપુતા. (૧૪)

નિસર્ગનિર્જરી એતુ,
 ઉ સગિપાંગ છવન,
 તે સો નિર્મલ માને આ,
 યુક્તજા જિનસાસન. (૧૫)

જેન સાપુ મરીધિ દેઃ
 કિંવા સંન્યાસી-અનંદ,
 ન મજ ન્યાયનો નોખો
 એતુ' આ જિનસાસન. (૧૬)

ફવમિય આવિકા-મદા,
 થકાસે તોય અનંદ,
 વિયરે વીર-સંગાથે
 એતુ' ઉદાત્ત સાસન. (૧૭)

મહાગુરુ કેને દેવાય ?

શીતરામકૃપી પરમાત્માના માર્ગમાં આરથા
રાખી સાત્ર ધામે વર્તનાર દોષ નેબે ન સાચા
જાગ્રુક છે. સાચા સર્જોમાં કહીએ તે સ્વપર
એક સાધનાની સમગ્રજાવાજા સર્વપરમ ઉપાસક
જાગ્રુક છે, તે જ સાચા જાગ્રુક છે. શીમદ કહે છે.

‘આત્મજ્ઞાન, સમરસિંતા, વિચરે ઉદય પ્રયોગ,
અપૂર્વ વાણી, પરમમુક્ત, જાગ્રુક જણ યોગ.’

જેન દસંન કુલપૂજક દેવાથી જ તે જમ-
તના આંતરબાહ્ય માપુતાવાળાં મો સાપુ-માખી-
જીને સ્વીકારી જમો દોષે સખસાદુજી” જોદશે
તે નમરકાર દો ! શોકના મર્ગસાપુજોને એમ કહે
છે. નિમર્મ નિર્જર જેજોનું સમોપાંમ હવત
છે, તેવા સર્વ નિર્મયો જેન દસંનને માન્ય છે.
જ. તપજનાથના પૌત્ર મહીચિત્રમાર જેન સાપુ

(આપુખ્ય બધ) પડી સકે છે અને દુર્મતિને મુઠ્ઠાં
સદ્ગતિમાં જરૂર ફેરવી શકાય છે. જટજટ મન
સુકુમાર મુનિ અને રાજા પ્રદેશીએ નિહાળીને
ઉઠેા જમડે તેવાં નિમિત્તામાં પજ્જ ઉઠેા સુધારી-
જ લીધેા હસેા !

૯

દાનાદિ બાર છે બાર,
બાવના ચાર-બાર છે,
સંઘઠ પ્રાણ ને કીર્તિ,
દોષે તપર જે થસે,   (૧૧)
ત્રણ આવક-સંકલપેા
તેના સતત છે રહ્યા,
મહારંગાધકી છટી,
અકપારે'કો જુ' પછી.   (૧૨)
અનારે'લી થકું સૂરેા,
ત્રણું પરિમદેા જમડ,
અહંતા મમતા ત્યાગેા,
અંતકાળ સુધારવા.   (૧૩)

- જાણી જાણી થયે દેવ,
 જડે નહો સુશાસ્ત્ર
 થો સમાધિ ત્યાંન,
 મનિકમળ સાચુંક, (૧૪)
- ન જાણે જાણી-જે
 સુમતિ દેવ પાદપા,
 સમાધિ કિયા પ્રાપ્ત
 વધારું કરવી સદા. (૧૫)
- તે જ હોતે વળી રોષો
 રૂપ કરી કુલેબરી,
 હવત હાજી માણી,
 મનિકમળની વિધિ. (૧૬)
- સુમતિપુત્ર નિરોધી,
 થયા આ ઉપદેશી છે,
 સમાધિ વળી જામ,
 મનિકમળ સિધ તે. (૧૭)
- સમાધિ કર્યા જાદ,
 જાણી હાજી સમરવનો

૫૩ ઉ.

(૧) હવિત સમયે કે મૃત્યુ સમયે આવી તે
રેવ, ગુરુ અને સદ્ધર્મ સિવાયનાં બીજાં કે
સર્વોપદેશી પૂરવાર થતાં નથી એટલે સર્વ
આવરેવ, ગુરુ અને સદ્ધર્મ ઉપર જ ગુરુ દેવે
તેને માટે અસારજી આપના ઉપદેશી થઈ ૫૩ ઉ.

(૩) સંસારમાં મારું સરીર, મારાં સર્ગાંસ'જ
અને મારાં મજ્જાતાં સૌમાં કેવળ સત્ય
પરમાત્મા જ માથે ઉ. એટલે ધર્મ સંજ
અને સ્નેહીસર્ગાંજિના સંજ'ધર્મમાં પરસ્પર વિરોધ
જાણે ત્યાં ધર્મસંજ'ધને જ કલંક્ય સંજ'ધ
મઠ્ઠી બીજા સંજ'ધે, તેમાં સાધક થતા હોય
તેટલા જરૂર સંજ'ધ બાળીના મિદ્ધ સંજ'ધને
તજવા હોયિયા કરવી તે જ સંસાર આપના
દૃશ્ય ઉ.

(૧) આપણે જાનમાં 'એક' તત્ત્વમાત્ર
જાણ્યા છે એમ માની ધિયાના સ્તરીમાં અને
પ્રાણીમાત્રા સ્તરીમાં આપણા જીવન એકમાત્ર
સંવેગીયરૂપે થઈ, તે એકત્વભાવનાનું રહસ્ય છે.

૫

(૨) અજ્ઞાનના અવસ્થાના વિશાલ માર્ગે અનેક
સંભવિત અને અનેક સાધનોની જરૂર પડે છે,
તે સૌ પ્રાણી જીવનનું જીવન રૂપે જાણી જરાબર
જાણવડી પડે છે. આથી જીવનના સુકષ્ણ
તરીકા જાણવડી તે અન્યત્ર ભાવનાનું રહસ્ય છે.

(૩) પવિત્ર પદ્મ એક આપણા જ છે એટલે
અજ્ઞાતની અજ્ઞાતતાની એવી સત્ત્વભાવનાની પ્રીતિ
કેરળમાં પણ હાથ પાછ તે અશુભિ ભાવનાનું
અનિષ્ઠ તાત્પર્ય છે.

(૪) કમીનાં આવાજનમાં પ્રથમ શ્રુતને
એમાં કમીનાં પણ શ્રુતનું (પ્રમંત્ર) સ્વરૂપ સમજીને,
તેમાં જ આવાજભાવનાના વિંતનનું સાધુ

કાપાથી તે સૌનું 'તસ્સ મિસ્લામિ દુકકડ' એટલે કે તે માત્ર દુષ્ટત્વ મિથ્યા થયે.

(૩) કુસુમા, ભૂં, માંકડ, મકોદા, યીડા વગેરે જે બીદિય છવેની હિંસા કરી, કરાવી કે અનુમોદી હોય મનથી, વચનથી અને કાપાથી તે સૌનું 'તસ્સ મિસ્લામિ દુકકડ' એટલે કે તે માત્ર દુષ્ટત્વ મિથ્યા થયે.

(૪) વીંછી, માખ, જામર વગેરે ચતુરિત્રિય છવેની હિંસા કરી, કરાવી કે અનુમોદી હોય મનથી, વચનથી કે કાપાથી 'તસ્સ મિસ્લામિ દુકકડ' એટલે કે તે બધું માત્ર દુષ્ટત્વ મિથ્યા થયે.

(૫) પાણીમાં વસનાર, જમીન ઉપર વસનાર, કે આકાશમાં ઊડનાર કેઈ પણ પંચેદ્રિય છવેન હિંસા કરી, કરાવી કે અનુમોદી હોય, મનથી, વચનથી, કે કાપાથી, તસ્સ મિસ્લામિ દુકકડ' એટલે તે બધું માત્ર દુષ્ટત્વ મિથ્યા થયે. તથા હિંસાકારી સાધનો જેવાં કે તાળો, જાળો,

તણવાર, બાણાં, બરડી, બદ્ધક, હસી, સૂડી, ઘંટી,
સાંભેણાં, ખાંડિયા વગેરે પણ બોસવાથી હડું છું.

(૧) કોપથી, હોમથી, અપથી, હાસ્યથી અથવા
પરવશપણથી જે કાંઈ અસત્ય વચન હજીં દોષ
કે અસત્ય વર્તન કરું દોષ, કરાન્યું દોષ કે
અનુમિતું દોષ મનથી, વચનથી અને કાયાથી
જે અણુ માડું દુષ્કૃત્ય મિથ્યા થએ.

(૨) કપરકળાથી બીજને ઊતરીને ઘોડું પણ
નહીં આપેતું પણ મિંઘરણ કરું દોષ, તે સીની
નિંદા કરું છું અને મદાં કરું છું.

(૩) શામ સ્થિત હૃદયથી દેવતાસંભથી,
મનુષ્યસંભથી, અથવા તિથિંચસંભથી જે કોયુન
અથવા અગ્રદયર્થ મિંઆપ્યું દોષ, અથરાન્યું
દોષ કે અગ્રદયર્થના આચરનારને અનુમિતન
આપ્યું દોષ તે સીની નિંદા કરું છું અને મદાં
કરું છું.

(૪) પન, પાન્ય, ગુપ્ત્યં (હા ત) જેતશ,

તથા, ભાણેં, બરડી, બડુડ, જી, ચૂડી, ઘંટી,
અમિતે, અંધિલિયા અને પચ્ચ બોસરાવી કંઈ હું.

(૧) ઠીપથી, દોઢથી, બચથી, દારૂપથી અથવા
પાપસપણથી એ કાંઈ અસત્ય વચન કહ્યું હોય
કે અસત્ય વતન કહ્યું હોય, કરાખું હોય કે
અનુમોદનું હોય મનથી, વચનથી અને કાપાથી
ને બધું માનું કુખ્યત્વે મિથ્યા પામે.

(૨) કપટકળાથી બોલને ઉતરીને યોડું પચ્ચ
નહીં આપેલું થત મેં મદલ કહ્યું હોય, તે સોની
નિંદા કરું છું અને મહાં કરું છું.

(૩) રામ સદિત દુરયથી દેવતાસંજથી,
મનુષ્યસંજથી, અથવા તિથિસંજથી એ કીકુન
અથવા અગ્રયજ્ઞ મેં આપ્યું હોય, અપરાધનું
હોય કે અગ્રયજ્ઞના આચરનારને અનુમોદન
આપ્યું હોય તે સોની નિંદા કરું છું અને મહાં
કરું છું.

(૪) થત, ધાન્ય, સુપચ્ચ (દા. ત.) જેતરા,

મંત્રિજિન પ્રયાત્ર

અનુક્રમ

- મુત્યુ કુખ-મહાકુખ,
 કેમકે કમંભજ છે,
 જેવાથી જવના ફેરા,
 જાતમાને ફરવા પડે. (૧)
- અમંદાનંતી ને શુભ,
 મોનવ્ય-વન આદ્યમતા
 રામ ને કેવળ જાતને,
 પ્રજાક વર્તની કરા. (૨)
- મીઠા જાતનાથી જન્મ-
 મુત્યુ ને કવવાં પડે,
 જાતનાથી જુગિ
 ખાટે તે મનુષ્ય પડે. (૩)
- ઉપાય મીઠાને સોધી,
 વીરસમય કમ છે,
 જવન-જિ/દગી મિમાં,
 વાપરે જવનાય તે. (૪)

ਏ ਵਧਾਉ ਅਭੂ ! ਦਾਸਾ

ਏ ਵ

ਅਵਾਸਾ ਸੀ ਸੁਖੀ ਵ

ਏ

ਅਵਾਸ ਵਿਖਾਸਾ ਆਪੋ.

ਅਵਾਸ

ਅਵਾਸ 1 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 2

ਅਵਾਸ 3 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 4 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 5 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 6 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 7 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 8

ਅਵਾਸ 9 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 10 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 11 1 1 1 1

ਅਵਾਸ 12

૧૭

પમંદ ન કરું છાને ?
મમત્ત્વ આ મુમે રહે. (૬)

તો જુદિ સમાધાને,
ન જુદિ અમલદાર' હો.
અમલદાર ન મદદ હો.
આરિઆદ'ન તે હમે. (૭)

૧૫, સુવેષ, ગેસાખા
આરથા તે અનુકરણ
કાંકા, કાંકા, વિચિત્રિયા,
ન ક્રિયા તદવારિયા. (૧૧)

કવચદેષ મામે' હો,
દેશર્થ અથ દેશના,
વિશ્વના અથ લોકોમાં,
અ.ત.ગૌરવ તદવ દેશતા. (૧૨)

તે રીતવાચ નીધ'કુર—
ધર્મ પથ પ્રદર્શક

હવે યોનિ નથી એમ.

ઘોશાસી લાખ ધાય છે. (૪૬)

પૂરું લાણે બહિંસાને,

સાધેય પૂજા સાધવા

ઘોશાસી લાખ યોનિના,

હો છવે પાદ લાવવા. (૪૭)

જળે તે સર્વનાં હો જે,

જાંતે તે પૂજા પૂજી,

આત્મીયતા સર્વ સાધે,

સાધી પૂજા જનુ જિતી. (૪૮)

જ્ઞાન દસંનમાં આગ,

સુદૃઢ હે સમૂળ રોપ જે.

કથા તે ચિંતવી યાઉ,

નિચર કું જ્ઞાન દસંને. (૪૯)

પછી આરિયનાં આશં,

જતે તે સર્વ ચિંતયુઃ

નાના જોડાં લીધેલાં હે—

ન લીધાં તે પશુ રમડું. (૫૦)

- હવે યોનિ બધી એમ.
 ઘોરાસી લાખ થાય છે. (૪૬)
- મૃત્યુ દાણે બહિંસાને,
 સપ્તેય પૂર્ણ સાધવા
 ઘોરાસી લાખ યોનિના,
 સૌ છવે વાદ લાવવા. (૪૭)
- જાણે તે સર્વનાં ડે જે,
 જાંતે તે પૂર્ણ મુશ્કી,
 જ્ઞાત્રીપતા સદુ સાથે,
 સાધી મૃત્યુ જતુ જિતી. (૪૮)
- જ્ઞાન દર્શનમાં મારા,
 સુદમ કે સુધન રોપ જે,
 જ્યાં તે ચિંતધી યાઉં,
 ત્રિધર કું જ્ઞાન દર્શને. (૪૯)
- પછી ચારિત્ર્યનાં મારાં,
 જતો તે સર્વ ચિંતતુ,
 નાના મોટાં લીપેલાં કે—
 ન લીધાં તે પશ્ચ સમતુ. (૫૦)

સપ્ત અમૌર્ષ ને શ્રવ.

અદિસા અપરિચકા
પ્રથિ ભોજન આદિમાં
હનિ ને ઘઈ ઢોપ ને. (૫૮)

પથિ સમિતિ ત્રિપુસે,
આઠ ને જનવી સુખી,
શાપુ શાવક જાનેએ,
હસમાં નિત્ય રાખવી. (૫૯)

ઉપરાંત વતેઃ સાત,
પુષ્ક ભાષા વતેઃ રૂપે,
સિંચે મૂળ વનોમાંડે,
અમૃત એથી પુષ્ક ને. (૬૦)

મવં કારિશ્યમાં કું તેઃ,
અતે વીષં તપે ઠીઠી,
ઠંપે ભાવે બરી પૂરા,
અતે તામ્રં ઠી ઠી. (૬૧)

- હવ યોનિ બધી એમ.
ચોરાસી લાખ થાય છે. (૪૬)
- મુત્યુ હાજો અહિંસાને,
સત્યેય પૂર્ણ સાધવા
ચોરાસી લાખ યોનિના,
હો હવે યાદ લાવવા. (૪૭)
- જાણે તે સર્વનાં હો એ,
અંતે તે પૂર્ણ મૂકવી,
આત્મીયતા સદુ સાધે,
સાધી મુત્યુ જનુ જિતી. (૪૮)
- જ્ઞાન દસંનમાં આપ,
મુદ્દમ કે મુદ્દજ દોષ ને,
જ્યા તે ચિંતવી થાઉં,
નિધર જુ' જ્ઞાન દસંને. (૪૯)
- પછી આરિયનાં આરોં,
નતો તે મર્વ ચિંતજુ.
નાના મોહાં લીપેતાં કે—
ન લીપાં તે પજ સમજુ. (૫૦)

સત્ય જાઓઈ' ને જાણ.

અદિસા અપરિમલ

શક્તિ ભોજન જાદિમાં

સતિ ને વર્ષ દોષ ને. (૫૪)

પાંચ સમિતિ ત્રિગુણ,

જાહે ને જનની સમી

શાપુ શાવક જ'નેએ,

લક્ષમાં નિત્ય રાખવી. (૫૫)

ઉપશાંત મતેા સાગ,

મુલ્ક રાક્ષા મતેા રૂપે

મિ'એ મૂળ મનોમરિ,

અમૃત નેથી પુષ્ક ને. (૫૬)

સર્વ પરિશ્રમમાં કુ'તે,

જાતે વીર્ય' તપે કરી,

દેવે કાવેા જરી પૂર,

જાતે તાજ' કરી કરી. (૫૭)

- હવ યોનિ નથી એમ,
 ઘોરાસી લાખ વાય છે. (૪૬)
- જાતુ હામે અદિંસાને,
 સપ્તેય પૂર્વ સાધવા,
 ઘોરાસી લાખ યોનિના,
 શ્રી હવે વાઠ લાવવા. (૫૦)
- જામે તે સર્વનાં ઠે એ,
 જાંતે તે પૂર્વ પૂરવો,
 આત્મીયતા સદુ સાધે,
 સાધી મુતુ જતુ જિતી. (૫૧)
- જ્ઞાન દર્શનમાં મારા,
 સુદમ કે સુધ્ધ રોવ ને,
 બધા તે ચિંતવી યાઉં,
 ત્રિધર કું જ્ઞાન દર્શને. (૫૨)
- પછી આરિયનાં મારાં,
 મતો તે સર્વ ચિંતવું,
 નાના મોટાં લીધેલાં કે—
 ન લીધાં તે પશુ સમકું. (૫૩)

સત્ય અથોય' ને જીવ,
 અદિ'સા અપરિચિત;
 પ્રાપ્તિ બોજન આદિમાં
 સતિ ને ચર્ચ હોય તે. (૫૪)

પાંચ સમિતિ ત્રિગુણ,
 આઠ તે જનની સખી;
 સાપુ સાષઠ અ'નેછે,
 લક્ષમાં નિત્ય રાખવી. (૫૫)

ઉપર્જત વતો સાત,
 ગુણ પ્રાપ્ત વતો રૂપે;
 મિ'છે મૂળ મનોમહિ,
 અમૃત નેષી પુષ્પ તે. (૫૬)

સર્વ કારિત્ર્યમાં કું'તો,
 અતે વીર્ય' તપે કરી;
 હૃદયે કાવેઃ બરી પૂર,
 અતે તાજ' કરી ફરી. (૫૭)

આ લોભે પડેલોડે જી,
વીરમાડેક મકારનો;

કરી બન્ધા જરિયા લો,
તે સર્વે વેસરાડુ જી (૫૮)

માજીતપાત આદિ લે,
પાપ કથાનેઃ અદારે તે।

જડામૂળ ધરી તે સૌ;
આ દાણે વેસરાડુ જી (૫૯)

સો ભાગ સારણાં પાડી,
દેહ મમત્વ ભન્ય જી;

હવે આ આર આત્માપિં,
સારણાં દેહ પાડુ જી. (૬૦)

તીર્થજી પીતરામેશ,
સો સિદ્ધા મુક્તિમાપા લે।

સો જાપુસંત નિર્મલ,
તે તે અદ્યમ રૂપ લે. (૬૧)

આ આર સારણાં સાધાં,
સો દુઃખ દરણાં તથા,

તે સમસે ઠડું નિર્દા,
તે આવીયન મહાજી. (૬૨)

ૐ

જેથી કુપૂત સૌ મારાં
 થાય ત્રિધ્યા પૂરેપૂરાં
 થઈ પાછી પળાવે ના,
 તે બૂલોના થશે વૃક્ષ. (૧૩)

જેનોનો જ્ઞા નમોડકાર,
 જ'ય પરમેશી મ'ન છે,
 ત્રિભિલ વિશ્વપાલકયે,
 સમય' માદૃશ તે (૧૪)

માવ મપૂજ' તેની કું.
 આરાધના નિરંતર
 મડું, સુહૃતની કાલે,
 કું વળી અનુમોદના (૧૫)

ગૌત્રી રા મવ' હવોમં,
 ગુણે પ્રસિદ્ધ કાવના
 રીતોમા હરુણ હીનો-
 પ્રત્યે માધ્યસ્થ કાવના. (૧૬)

સિદ્ધો, તીથ' કરો સાધુ.

સાધ્વી, સાવક સાવિકા;

દેવકારી હવો સૌ કું,

ખયાતુ' ક્ષમલો બધાં. (૧૭)

મુખ્ય બાજી પડે અચાનક કદી, !

અ તમુંદૂતી' ધડી,

તે પેલાં જિતરેવ !

મુસે હુદયે તારી સ્મૃતિ લાધતી.

ને ભણે અણમાર તત્ત્વ,

મુજને સહબોધ સંબોધતું;

એતું પુરતક બા ધલે મૃત સમે,

'અમૃત ખોળા' સમુ. (૧૮)

ભાગ રજો

મૃત્યુ વેળાએ નિશ્ચય તથા મિતન
(અનુક્રમ ૨૪૦)

હવે પ્રાપ્ત, આકાશ-
ધર્મ, અધર્મ, પંચ બિઃ
અસ્તિત્વ, તથા રૂપ, રૂપ-રૂપીય કાળ ઉ. (૧)

મૃત્યુ આ કોઈમાં પંચ,
કિંવા કંઈકે ઉભી મળી;
કોઈકાકા પુખ્ત તે સૌ-
તે દેખી આજ અણબી. (૨)

એથી કંઈકે આકાશ,
અધર્મ કોઈકે પળ,
આં હવે તે ન અધર્મ છે,
ધર્મ, અધર્મ, પ્રાપ્ત. (૩)

અને તે, કાળ છે,
પાટે કોઈકાકાકાન તે,
એને પાછા પછી લાંબી,
તે પાછું કાળ પડે. (૪)

to get up at 6:00 AM.

1980 年 4 月 1 日 至 1980 年 4 月 30 日

4. 1991. 2. 25. 254.

५३ अथ हिन्दु-संस्कृत-संज्ञा (५३)

14444 24 01

44 6 34 12 94 11 1 21

44. Give 4 brief.

ଅ ଓ ଶିକ୍ଷଣର ପ୍ରଭା, (c)

A note from us:

તેણે અધિ-સમાધતે,

આત્મ તાણે મળે નિત. (૭)

તેમ કે વ્યક્તિમાં આત્મા,

તેણે હવે અધિમાં,

તાણે બન્ને થ ને સાધે,

પરોષે તે જ સુક્તિમાં. (૧૦)

બૈતાલમાં જ્યાં તેથી,

મનોમન-ધરોષકા

શિષ્યોને અણતો આત્મા,

ત્યાં અનંત' છતાં સુખ. (૧૧)

આ ફોરે પાંચમે આધે,

તથી સંભાવ્ય એ દશા

તે થે મન' વિના થાયે,

મારી આંતર ઘેનના. (૧૨)

મહાવિરોધ-ફોરે તે,

આધે અણુ' સર્વ'દા

મારે ત્યાં મળે નિત્ય,

ફોર નિર્મ' થ તે સદા.

- હેમ સમગ્ર જાને જા,
 સમર્પિ-ધેનના વડે. (૧૮)
 ખાનવ ખામતો પ્રાણ,
 દેહારિ કુરિષ સાધને,
 તે જ કુસાધને યાગદં,
 પડેલે નિઝ યાનિએ. (૧૯)
 વાતાવરણ મરણીધી,
 ઘો-પુ' ઘેલું થઈ સોઠો,
 ઘો-ખાઈથી જમણરો,
 ખામિ સાતા અતિશયે. (૨૦)
 મારે મરિંધ મરણીધી,
 ઠાવમી વિચ સાન્નિત્ય,
 ઠાવવા જન સંધા સો
 મળી રથાવે કરેલતા. (૨૧)
 (જાથવા ગુણેલતા)
 અગ્નિરૂપે થતો પ્રાણ,
 કદી સમર્પિ રૂપ ના,
 તેથી સંભારી ને ગુરુત,
 હરવ-જેરો જમે દિધલ. (૨)

તેથી આપણને ના પાસે,
તે ન આપના જઈવનો. (૧૭)

તેથી આજ્ઞાનથી-જ્ઞાન,
કેમીનો અથ આપણે
તેથી અને નવે નરવે,
છવ-પુત્રમજ સમે તે, (૧૮)

છવ, આછવ તે પાપ,
પુત્રવ આજ્ઞવ, સંપવ;
નિર્મલ જાણ તે મેલ,
જેમ સંસાર મિલન. (૧૯)

પ્રથમ પાપને જાણી,
સધર્મ પુત્રવ મિલન,
પરિ' લક્ષ્ય કહી દીધ,
સંગારે ચાલતુ સંગ. (૨૦)

૭ સદધર્મી'તુ' મૂલ્ય,
પરિ' લક્ષ્ય રખાવના;
સંસ્થા ને સપના લક્ષ્યે,
સમૂળી જાણિ લાવના. (૨૧)

પણ ખતાર-નુપાર,
જેમ વ્યક્તિ મહી' થવા;

તેનું નથી) તે જ રીતે જૈન તત્ત્વજ્ઞાન મુજબ આત્મજ્ઞાન પણ વિભવના દર્શકરૂપ નથી. કારણકે જૈન તત્ત્વજ્ઞાન એટલે 'જીતરામતીથ' કરી શિવે-શ્વરેએ બતાવેલું મુખ્યપ્રધાન તત્ત્વજ્ઞાન. આ તત્ત્વજ્ઞાને જ ગૌરવ અને બીજા બન્ને ધર્મોને આપે જમદગુરુ સંકલ્યાણને સમયે એક બનાવ્યા અને જમતના બધા ધર્મોના સમન્વય રૂપે જમતને એક નવો 'કિદુ'ધર્મ' સંકલ્યાણે. એથી ભારતીય માનવ; વિધિમાનવતાનો અમુત બની શકે 'એથી ફરી માનવતા સહિત માનવરોક પ્રાપ્ત કરી આ આત્મા સિદ્ધ થયા પામી શકે. તે ચિંતન પણ મુત્યુ વેળાએ સાધ્યાસાધ કરી લેવાનું છે.

જૈનતત્ત્વજ્ઞાનમાં

આવા મુખ્યભૂમિ જૈનતત્ત્વજ્ઞાનમાં આત્મા અને છવ એવા બે સંકલ્યાણે આવે છે. આમ તે આત્માના બે ગુણો છે, તે જ છવના પણ છે. પરંતુ 'આપા સો પરમાપા' એટલે કે 'આત્મા

પરમાત્મા પદને પામે છે' તે વાત જ અહીં લાગુ પાડીએ તો 'જીવ' ધાતુનો અર્થ સાતત્યમયને બેદરે કે સતત અતિશીલતા થાય ! અને બેદરતા ચમત્કાર' બતાવતા ધાતુઓ છે, તે જ્ઞાનાર્થ પણ બતાવો શકે છે, તેમ સ્વીકારી લઈએ તો આત્મા બેદરે સુષુ જ્ઞાનમય તત્ત્વ પણ લઈ શકાય. તે શૂંટે તે પોતે જ જગતનું સર્વ કાંઈ છે. ક્ષીમરે પોતાના પત્રસાહિત્યમાં 'અધિકાર' રાખેને એ વિશાળ અર્થ' કરેલો તે તે કેવળ આવા 'આત્મા' માં જ પડી શકે છે. અને આવી પરમ વિશુદ્ધ આત્મા તો 'વીતરામ તીર્થ' કરેને અર્થમાં સિદ્ધતા લેવોને જ હોઈ શકે. એ સિદ્ધો થીતના અર્થ-સાધમાં સિદ્ધ થઈ મયા તે અને જગતમાં આ પહેલાં અગ્રિય અને મહાનિરેદે વિચરતા 'વીતરામ તીર્થ' કરે. પણ તે જ કથળે થીતના અમ્ભામમાં મૂળગાળે સિદ્ધ થયા અને હવે ધવાના છે.

સોમકુલો અને અસોક

સંસારી અને મુકુત એવા એમ બે પ્રકારના હોય છે; તેમ સોક અને અસોક એવા બે ફોન.

સંસારી હવે! કમંસંગી જનવાધી જૈન પરિબ્રાજા પ્રમાણે તેઓમાં નવ તત્ત્વો સદા રહેલાં કહેવાય છે. નવ તત્ત્વોનાં નામ આ પ્રમાણે છે : (૧) છવ, (૨) અછવ, (૩) પુવ્વ, (૪) પાપ, (૫) આસવ, (૬) સંવર, (૭) નિર્મલ (૮) બધ અને (૯) મોક્ષ. કમં સંગ તેા છવને અને છવોને વ્યાક્રાંતગત અને સમુદાયગત જેમ બન્ને પ્રકારે લાગે છે. જૈન આગમોમાં એનાં નામ આ પ્રમાણે હોય છે : વ્યક્તિગતકમં અને (૧) સામુદાયિક (અથવા સામુદાયિક) કમં વ્યક્તિ માત્રમાં જેમ એક વિશુદ્ધ આત્મતત્ત્વ હોય છે, તેમ વિશ્વના તાતા મોટા સૌ છવ માત્રમાં પણ એક જ્ઞાનમય આત્મતત્ત્વ હોય છે જ. એને કારણે એક બાબુ જેમ કમં સંગને લીધે છવ માત્રમાં કેાઈને કેાઈ પ્રકારની અશુદ્ધિ હોય છે, તેમ બીજા બાબુ આત્મતત્ત્વને લીધે શુદ્ધિ પણ સાધોસાધ હોય છે જ. આ ઉપરાંત વ્યક્તિગત આત્મતત્ત્વ સાથે

તિરેદિ અથવા) હવે માત્ર તળીયું પલ્લ એક
 કુંડુમાંથી આત્મતત્ત્વ પલ્લ હોય છે ન. ત્યારીને
 મેં-સુમી-સુસારી હવેમા આત્માની તલ્લ
 તિરેદિ હોય છે. (૧) અદિરામદસા, (૨) અંત-
 રામદસા અને (૩) પરમાત્મદસા.

• અદિરામદસામાં •

અદિરામદસામાં સરીર જોડે ઉપર અને મધ્ય-
 ન સરીરને ઠારણે મયાંવહાત્ત. મિત્ર, સ્નેહી
 મેરે ઉપર અહંતા અને પ્રમતા જેમ થાય છે,
 મેં શમ-દેવ અને પ્રિયારે કથારી પલ્લ જામે ન
 ૧. આથી પર્મસાધનામાં પ્રથમ પ્રથમ અશુભ
 પ્રત્યક્ષદારી જાંધ કરી શુભાસવ અથવા પુણ્યને
 ઘટલું કરાય છે અને અશુભાસવને અથવા પાપને
 ત્યાગ કરી શકાય છે. મેં કે ઉપરે તે
 પુણ્યરૂપી શુભાસવને પલ્લ ઉપરી દેવાનું હોય
 છે ! પલ્લ પ્રથમ પ્રથમ તેને સાધવનું પડતું
 દેવાથી તવ તત્ત્વોમાંથી (૧) હવ, (૨) અહવ, (૩)
 પુણ્ય, (૪) આસવ, (૫) સંવર, (૬) નિર્જ્ઞા, (૭)

બધા જન (૮) માટે એમ આડે તરવે રહે છે.
 પુપ્પના ઈંદે બાપા હવેન માનવ કાપા પણ
 મોં છે બન મિદુ માટેના સાધના પણ માંપડે
 છે. ડિગાળુમા સમજાવું અને જ્ઞાનના તૈયારી વધ
 વાને કારણે પુણ્યમા આવે. હવે કસાઈ પડે
 તથી પણ નવર જાને નિર્ધાર પ્રત્યે ખેડાતો
 બધા છે. ધર્મનું નિરાન દલ્લવાર પણ ન સૂતવાને
 કારણે તેવા હવેમા જ્ઞાનધ્યાન—સૌંદર્યાન ૩૩
 થઈ ધર્મધ્યાન નિધર થઈ બધા છે, અને કુડક-
 ધ્યાનમાં પણ હમિ મોં તેવો સાધક આગળ વધતો
 બધા છે બની સાક્ષિભદ્ર નામના ધર્મશ્રદ્ધી હવેનુ
 હવેન અનુકરણીય બની રહે છે ! મગધ રેસાને
 રાજવી મેલિક ચાલી ચઢાવીને બેસે સાક્ષિભદ્રને
 ઘેર સમૃદ્ધિ એવા મધો પણ ત્યાં સાક્ષિભદ્રનું
 અભિમાન વધવાને જાણે વધુ ત્યાગ—તપના ન
 તેમને વિચારો આગ્યા. અને છેવટે તેઓ જૈન
 સંન્યસ્તધારી સાધુ થયા. કારણકે મોખાજિયાના
 પુર્વજાન્મમાં એને જે સાધુશાંત થયેનું, તેને

સુસંગ-રંગ પાડેપાડે લાગી મધી હતો ! જૈન
 હોડો પાતાના નવલે વર્ષના નવેસરથી હખાતા
 યોપણમાં 'ધના રાણિબદની રાંદ દોઝે' એમ
 આ કારણે જ હખાતા હોય છે જામ ઉપરે એ
 જાડે તરવોમાં પજુ નિર્જરા વધી અને કર્મસય
 કરી પુણ્ય, પાપ, આસવ, સુવર, નિર્જરા
 અને બધે એ હમે તરવો સમી નર્થ માત્ર હવ
 અને મિહા એમ એ જ તરવો રહે છે. (૧) હવતરવ
 અને (૨) મિહાતરવ. જામાં પજુ ન્યારે એવા શિક
 હવનો મિહા થઈ જાય, ત્યારે તે હવ પરમાત્મા
 બની જાય છે. ત્યાં સુધી સાધનામાં બીજાં તરવો
 પજુ તેનામાં હોય છે, ત્યાં સુધી તેવો હવ
 જાંતરાત્મકશામાં જયવાસમહિતમાં સિંધર થયેથી
 કહેવાય છે. જામ જહિરાત્મકશાને સમૂજગી દૂર
 કરવી હોય તો (અપહિના કે) અપહિતના શરીરમાં
 રહેલી ચેતના અને સુમપ્તિના શરીરમાં રહેલી
 ચેતના એ બન્નેની મૂળ જ્ઞાનદષ્ટિએ એકરૂપતાને
 હવંત અનુભવ યાય છે. આ માટે દરાનોકાલિક
 સૂત્રમાંની આ વાણી સાચી બની જાય છે

‘ નાન્ય જુવાંય જુવરેમ,
 મરેમ જુવાઈ પરેસઓ!
 પિઠિયા નાન્યરેસક તરેસ,
 પાવકરેમ ત જા ધ ઈ. ’

એટલે કે પ્રાણી-માનમાં આત્મીયતા મવાથી તે પ્રાણી-માન મર્યા સમતા બાંધે છે, તે જ્ઞાનને કારણે આસપાસના સમૂહનું નાજુક ધાય છે એવો કમિતેન્દ્રિય હવ, કશું પાપ બાંધતો જ નથી. સમકિતની મામળા આવા સમકિતના મહિમાને લીધે જ જનતરપજ્ઞાનમાં સર્વિસેવે કરાઈ છે અને એમ ધર્મધ્યાનસ્થિત માણુપુરુષ એમ જ પાછો કમે કમે ચાર પનપાતિ-કર્મો (એટલે કે ૧. જ્ઞાનવરજીય, ૨. દર્શનવરજીય, ૩. શ્રીકૃતીય તથા ૪. આત્મચક્રમ) સમૂહમાં દુર કરી કરીને સધાગી કેવળી નામને તેરમે ગુણરથાનકે (તેવો સાધક આત્મા) પૂર્ણપાત્રે સ્થિર થાય છે, અને તીર્થ'કર હોય તો તે બાકીની મિ'દગી કેવ-લક્ષ રાખી ક્યવસ્થિત સધ સ્થાપી તે સંધના

સપડ'માં :દી મુખપૂર્વક પસાર કરે છે. સામાન્ય
કેવલી જનન હવે થઈ ચાલે છે નહીં સકે છે. જ્યારે
આ જોત દેવતા દેવતામાં આજાય (નિન પરીભા-
વાના) કાળચક્ર પીડાત. હ આસમાં માત્ર
ચોવીમ જ નીચે કરલિત-કેવલીએ થાય છે. જાંપ
ધોવીમ નિનવદે મિત્રમાથ'ને મિત્રો કરવામાં
સુવેંચ આમ જનવે છે.

અગ્નિમાં જેમ જાતમા અનુભવાય છે, તેવો
જ હવે માત્રમા પણ જાતમા છે જ. ક્રિયા જ
અગ્નિમત્ર સાધના અને સમાજનત સાધનાને
નાથે મિત્રવી અધિકતમત કાળમાને સકલ કર્મોંથી
મુક્ત બનાવવો પડે છે તે જ રીતે સર્વ માળી
જોના જાતમા માથે પૂરેપૂરું અનુસંગાત પણ
સાધી છેતુ' પડે છે. તે જ મુક્તિ દસાએ પદોંથી
મકાષ છે. આથી દહે જાણનાં થાર 'અધનપાતિ'-
કર્મોં પણ જે કાંઈક છે તેમને પણ તેમો દહાવી
ને સામાન્ય કેવલી તમત અને નીચે'કર કેવલી
થનુવિંધ મ'ધ અવરિથત સધા પછી ઉવટે મિત્ર
પામી જાય છે જ પણ તે જ પરમાત્માસા સાધ-

‘ તાન્વ બુધ’ય બુધસ્મ,

મસ્મ બુધાર્ધ પસ્મએઃ।

પિત્રિયા તાન્વસ્તનકેતરેસ,

પાન્વકુસ્મ ન બ્ધ ધ ઈ. ’

એવઘે કે માગ્ની-માનમા આત્મીયતા સ્વાધી જે
માગ્ની-માન મત્થે સમતા આવે છે, તે જ્ઞાનને
કારણ આસન્નતત્ત્વ સમૂહાત્મ તાજુક થાય છે
એવે। શ્મિતેદિય હવ, કરુ પાપ બાંધતે ન
નથી. હમકિતની માગ્ની આવડા સમકિતના
મદિમાને લીધે ન વંતતત્ત્વજ્ઞાનમા સચિરીયે
કરાઈ છે અને એમ ધર્મ’મ્પાતરિયત માધુપુરુષ
એમ ન પાછો કમી કમી ચાર ધનપ્રાપ્તિ-કર્મો
(એકઘે કે ૧. જ્ઞાનવરજીય, ૨. દર્શનવરજીય, ૩.
મોક્ષનીય તથા ૪. જ્ઞાતરાયકર્મ) સમૂહમાં દૂર કરી
કરીને સધાગી કેવળી નામને તેરમે શુભસ્થાનકે
તિવે સપ્તક આત્મા) પૂર્ણ’પણે રિધર થાય છે,
અને તીર્થ’કર હોય તે। તે બાજીની જિદગી સ્વ-
કર્મ રાખી બ્યવસ્થિત સપ્ત સ્થાપી તે સંપન્ના

સંપર્કમાં ૧૬૫ સુખપૂર્વક પસાર કરે છે. સામાન્ય ઠેવણી જાતનાં છવેા થઈ મિટ્ટે જઈ શકે છે. અધારે જ્યાં બરાબ ઈરવળ ઠેવણી આપાય (જેનું પરિભાષાના) કાળચક્ર પીડીત. હ આશામાં માત્ર મોડીમજાતીયે કરાજિત-ઠેવણીમાં માત્ર છે. હાંધે ધોવીસ લિતવરી મિલકાતને મિલકતો કરવામાં મુવેંચ્ય આમ બજવે છે.

અગ્રિમાં જેમ આત્મા અનુભવાય છે, તેવો જ હવે પ્રાણમાં પણ આત્મા છે જ. કિંથી જ અગ્રિમન સાધના અને સમાજમન સાધનાનો રાજો મિત્રી અગ્રિમન આત્માને સકલ કમીંથી છુટત બનાવવો પડે છે. ને જ રીતે હવે પ્રાણી કોના આત્મા સાથે પૂરેપૂરું અનુસંધાન પણ સાધી લેવું પડે છે. તે જ સુચિત દસામે પડેથી સકાય છે આથી દરે બારીનાં જાત 'અપનપાતિ' - કમીં પણ જે રહેલા છે નેમને પણ તેઓ દસાવી ને સામાન્ય ઠેવણી તરત અને તીવ્ર કરે ઠેવણી અનુવિંધ મધ્ય અવસ્થાન થયા પછી દેવટે મિલક પામી જાય છે. હુ પણ ને જ પરમાત્મદસા સાધ.

[illegible]

હોત થઈ જઈશ. એવી સદા મને જાણા સરેવ,
 સરુતુ અને સરપથના ચિંતનથી રહે ના ઉ. એક
 થીજ થત એ કે ચતુર્વિંશ સંઘ એ પણ એક
 સરપા ઉ. અને તેથી જેમ અકિતનના છવનમાં
 અબધુનિથી સરો પેસે ને, તેમ સરેયામાં પણ
 સરો પેસી સકે છે પરંતુ એ અકિતમત કાન્તિ-
 માને જાણા ચતુર્વિંશ સંઘના સાસનમાં આવી
 ધૂંદલ તક મળે છે અથવા અપાય છે તે એ રીતે
 કે સમક્ષિતના પાયાએ કંઠેસા મનજૂત રહેવા
 નેપડે. તે ન જન સંઘ તેના ઉપર દર્શી સકે
 પણ જામ સદાકાળ રહેતુ દુરકેજ છે. એદલે
 પરિચ્છ, પ્રાણ અને પ્રાણી એ ત્રણેયને હોમનારાં
 કાન્તિ પ્રિય સાધુ સાધ્વી સંન્યાસીઓએ સેવક
 સેવિકાઓ રૂપ હાથ પગે વડે મુખ્ય એ સંસ્થાએ,
 સૈવ મંદના પાયાએ જરાબર તાણ અને
 છવંત રાખવી પડે છે. (૧) અન્યથ રૂપની
 સંસ્થા અને (૨) આર્ચાનુમાર્ચિત રૂપની સંસ્થા,
 કારણ કે અન્યથ મેજુન્યા વિના મોસ મારો

ઉપરે અતુલિત મ પત્રા પાયાએ । બૂજ માન્યુ
 પાયાની અરથાએથી ; પરિવરત્ત અનાવી રાકે
 ઉ, જેથી જોને મારે મિલકામાન પાઉં । વળી
 વિદિય મરત્ત થઈ પડે ઉ' એ કહેવાની જરૂ
 ન દેવ કે આ કામ સુખ્યરતે કાળગ્રમિય સતો
 કરી રાકે ઉ. કાલજ કે પારમક, પ્રાજ્ઞ અને પ્રતિષ્ઠા
 તેઓ જ પળે પળે ડોમી રાકે ઉ' આમ
 અધિકાર સમર્થ સાધેને કામ અનુજ પ પજ
 થઈ અપ ઉ અને સરથાએ અને સપ કાર
 માનવ-ક્રમાનુ પજ વધાય' પરિવર્તન થયા
 કરે ઉ. આમ જુ' જેમ માન મારે મિલકા પાયા
 આમજ વધી રાજુ જુ તેમ અન્ય સુધિગ્ય અથવા
 સુપાત્ર હોને પજ સાતિ રથાનમાં કાયાના
 પ્રિય, રૂપ આપોઆપ બની જઈ રાજુ ।
 ઉપરાંત વળી બીજા વાત પજ એ ઉ કે એ રથિય,
 ઉદભાગ અત્યંત સુપાત્ર હોયે ફરી આ દિગમાં ન
 જન્મતાં મહાવિરેક દિગમાં પજ જન્મવાના
 અધિકારી બની વહેતા વહેતા મિત્રી જઈ રાકે

ઠી. જા. પરીધી એ પજ સિદ્ધ થાય છે કે. અકિતલ
 અને અકંત્ર મને જુદી વસ્તુ છે. એટલે અકં-
 ત્રથી મુક્ત થવા મારે જાણી યોગ્ય દષ્ટિવાળી
 વિશ્વમયતા સહેજે સહેજે જા. મારે' વિચારી
 સકાળી હોય છે જ. એને જીવે અકિતલ પોતે
 વિક્રમીને જાખરે વિશ્વમયતા સિદ્ધ થઈ છેવટે
 એક જાણુ તેમ અકિતમત મેલ્યા પ્રાપ્ત થઈ જાય
 છે તેમ બીજા જાણુ સર્વોપરીપણું એટલે કે પરમા-
 ત્મ દસા પજ જાણીજાણ વમાઈ ન જાય છે
‘મુંતખાલ’

લેખકના અન્ય પુસ્તકો

શ્રી આચાર્ય સૂત્ર	૫-૦૦
* શ્રી ઉત્તરોધ્યયન સૂત્ર	૧-૫૦
* શ્રી હરવેદાંતિક સૂત્ર	૦-૭૫
સાધક સહચરી	૧-૫૦
અનંતની આરાધના	૨-૦૦
સર્વધર્મોપાસના	૦-૫૦
વાંતસદય મંજરી	૧-૫૦
સન્નિધિ (પ્રાર્થના)	૧-૨૫
ધર્મતુલ્યો વિશ્વદર્શન ભાગ૧થી૧૦	૨૮-૭૫
આદર્શ ગૃહસ્થાશ્રમ	૧૦-૫૦
* ધીવન	૪-૦૦
જગદંબાના પત્રો	૨-૦૦
* અભિનવ રામાયણ (ગુજરાતી)	૨-૫૦
અભિનવ રામાયણ (હિન્દી)	૪-૦૦

* આપ્રાપ્ય

૧૭ જાનની ગ્રાહિત્યનાં ઐતિહાસિક પ્રકારનો

ધોરની પાના	અદાગી	૭૪-૫૦
ધોરમનાની વાતો ૧-૨	"	૬૩-૫૩
ખાદાના ખેત્ર	"	૬૧-૫૦
નરેખ કા	"	૬-૫૦
બીર મગડો	"	૩-૫૧
કાઠિયાવાડની કલકપામી	"	૬૧-૫૦
કાઠી દુનિયા	"	૬૧-૫૦
શ્રીમદ્ભાવ	"	૬-૫૦
પુત્રપુત્ર પત્રમણિ ભટ્ટાચાર્ય ત્રિવેદી	"	૬૮-૫૦
ભાવનાન પત્રમણિ	"	૬૬-૫૦
દીગાની રાજકન્યા	"	૬૪-૫૦
પુત્રમણિ કુશી	"	૬૪-૫૦
મહારાજ શકપાલિન તોમ ગાદિત્યવિજયી	"	૬૩-૫૦
ગેનાપતિ ભટ્ટાક ૧-૨	"	૬૪-૫૦
મજાદ રાજકોશ	"	૬૪ ૫૦
૧૬ માર્ગના ધનસંકર ત્રિપાઠી	"	૬૪-૫૦

